БЕКОБОД ТУМАНЛАРАРО ИКТИСОДИЙ СУДИНИНГ АЖРИМИ

(даъво аризасини кўрмасдан қолдириш тўгрисида)

2024 йил 26 март

Бекобод шахри

Бекобод туманлараро иқтисодий суди судьяси М.Набиев раислигида, Р.Турсинбоеванинг котибалигида, "Рухсорахон Тонг Гашти" фермер хўжалиги вакили С.Нуралиев (ишончнома асосида), Бекобод туман фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгаши вакили Х.Мирзаев (ишончнома асосида), "АРК ВЕКОВОР" масъулияти чекланган жамияти вакили З.Умурзаков (ишончнома асосида) иштирокида, даъвогар "Рухсорахон Тонг Гашти" фермер хўжалиги манфаатида Бекобод туман фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгашининг жавобгар "АРК ВЕКОВОР" масъулияти чекланган жамиятидан 423 465 927 сўм асосий қарз ва 8 469 318 сўм пеня ундириш тўгрисидаги даъво аризаси юзасидан қўзғатилган ишни очиқ суд мажлисида кўриб чиқиб, қуйидагиларни

аниклади:

"Рухсорахон Тонг Гашти" фермер хўжалиги (бундан буён матнда "даъвогар" деб юритилади) ва "АРК ВЕКОВОО" масъулияти чекланган жамияти (бундан буён матнда "жавобгар" деб юритилади) ўртасида "Пахта хом-ашёси ва уруғлик харид қилиш бўйича" 2023 йил 10 январда 7-сонли шартнома имзоланган.

Шартнома шартларига кўра, даъвогар пахта хом ашёси етказиб бериш, жавобгар эса етказиб берилган махсулотни қабул қилиб, унинг ҳақини тўлаш мажбуриятини олган.

Шартнома шартларидан келиб чиқиб, даъвогар умумий қиймати 237 352 368 сўмлик пахта хом-ашёсини жавобгарга етказиб берган.

Даъвогар етказиб берилган пахта хом-ашёсининг ҳақини тўлаб бериш юзасидан жавобгарга талабнома юборган ва ушбу талабнома жавобгар томонидан оқибатсиз қолдирилган.

Шундан сўнг даъвогар манфаатида Бекобод туман фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгаши судга даъво аризаси билан мурожаат қилиб, жавобгардан 423 465 927 сўм асосий қарз ва 8 469 318 сўм пеня ундиришни сўраган.

Даъво аризасига асос қилиб, даъвогар ўзининг шартномавий мажбуриятини лозим даражада бажариб, шартномада белгиланган микдордаги пахта хомашёсини жавобгарга етказиб берганлиги, ушбу махсулотлар жавобгар томонидан тегишли хисоб фактураларга асосан қабул қилиб олинганлиги, махсулот ҳақи юзасидан қисман тўлов амалга оширилганлиги, шартномага кўра жавобгар етказиб берилган махсулот ҳақи бўйича якуний тўловларни 2023 йил 31 декабрь кунига қадар тўлаб бериши лозимлиги, бирок ушбу мажбурият жавобгар томонидан бажарилмаганлигини кўрсатган.

Суд мажлисида иштирок этган даъвогар ва Бекобод туман фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгаши вакили даъво талабларини қўллаб-қувватлаб, даъвони қаноатлантиришни сўрашди.

Жавобгар вакили даъвони тан олишини билдирди.

Суд, ишда иштирок этувчи шахс вакилларининг тушунтиришини тинглаб, иш хужжатларини ўрганиб чиқиб, куйидагиларга асосан даъво аризасини кўрмасдан қолдиришни лозим топади.

Аниқланишича, кредитор "Ўзсаноатқурилишбанк" акциядорлик тижорат банкининг қарздор "АРК ВЕКАВОD" масъулияти чекланган жамиятига нисбатан тўловга қобилиятсизлик тўгрисида иш қўзғатиш ва тугатишга доир иш юритишни бошлашни сўраган.

Бекобод туманлараро иқтисодий судининг 2024 йил 19 мартдаги ажрими билан жавобгар "APK BEKABOD" масъулияти чекланган жамиятига нисбатан тўловга қобилиятсизлик тўғрисида иш қўзғатилиб, кузатув тартиб таомили жорий этилган.

Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодексининг 107-моддаси 9-бандига кўра, жавобгарга нисбатан банкротлик тўғрисида иш қўзғатилган бўлса ва жавобгарга нисбатан такдим этилган талаб қонунга кўра банкротлик тўғрисидаги иш доирасида кўрилиши лозим бўлса, суд даъво аризасини кўрмасдан қолдиради.

Демак, мазкур ҳолатда даъво аризасида банкротлик тўғрисида иш қўзғатилган жавобгарга нисбатан талаб билдирилган. Шу боис даъво аризаси кўрмасдан қолдирилиши лозим.

Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодекси 118-моддасининг биринчи қисмига кўра, суд харажатлари ишда иштирок этувчи шахсларнинг қаноатлантирилган даъво талаблари микдорига мутаносиб равишда уларнинг зиммасига юклатилади.

Қайд этилганларга кўра, суд иш хужжатларини тўлик ўрганиб, даъво аризасини кўрмасдан қолдиришни, суд харажатларини даъвогар зиммасига юклашни лозим топди.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари фаолиятини янада ривожлантириш бўйича ташкилий чоратадбирлар тўтрисида" 2017 йил 10 октябрдаги ПҚ-3318-сонли қарорининг 3-бандига кўра, Фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгашларига фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари манфаатларини кўзлаб судга давлат божи тўламасдан даъво аризалари, давлат ва хўжалик бошқаруви органлари, маҳаллий давлат ҳокимияти органларининг қарорлари, уларнинг мансабдор шахслари хатти-ҳаракатлари (ҳаракатсизлиги) устидан шикоятлар тақдим этиш ҳуқуқи берилган. Бунда даъво аризасини қаноатлантириш рад этилганда манфаати кўзлаб даъво аризаси киритилган фермер, деҳқон ҳўжаликлари ва томорқа ер эгаларидан давлат божи ундирилмайди.

Мазкур Қарор талабларидан келиб чиқиб, даъво аризаси бўйича манфаати кўзланган шахс яъни, даъвогардан давлат божи ундирмаслик ҳамда олдиндан тўланган почта харажатини унинг зиммасида қолдиришни лозим топди.

Юқоридагилардан келиб чиқиб ҳамда Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодексининг 107, 118, 195-196-моддаларини қўллаб, суд

ажрим килди:

Даъво аризаси кўрмасдан қолдирилсин.

Даъво такдим этишда тўланган 34 000 сўм почта харажати даъвогар "Рухсорахон Тонг Гашти" фермер хўжалиги зиммасида қолдирилсин.

Мазкур ажрим устидан бир ой муддат ичида Бекобод туманлараро иктисодий суди оркали Тошкент вилоят судига апелляция тартибида шикоят килиниши (прокурор эса тарафнинг мурожаати бўлган такдирда протест келтириши) мумкин.

Раислик қилувчи, судья

М.Набиев

